

Byrådet i Oslo

postmottak@byr.oslo.kommune.no

15. januar 2021

Høring av forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel

Vi viser til utlysningen av offentlig høring av planprogram for kommuneplanens arealdel (26.10.2020). Oslo Idrettskrets er idrettsråd i Oslo kommune og representerer interessene til byens over 600 idrettslag. Oslo Idrettskrets er svært tilfreds med det gode partnerskapet med Oslo kommune. Gjennom tilrettelegging i anlegg, og tilskudd til idrettslagenes drift yter Oslo kommune avgjørende bidrag til idrett og folkehelse i byen. Idretten og kommunen har mange felles målsetninger, og sammen har vi gode verktøy for å gjøre Oslo til en enda bedre by å bo i. Oslo Idrettskrets har følgende innspill til planprogrammet og kommunens arealplanlegging:

1. Hensynet til barn og unges interesser og rett til aktiv fritid må være førende for arealplanleggingen i Oslo. Behovsplanen for idrett og friluftsliv (vedtatt av bystyret 16. desember 2020) må legges inn som en viktig føring for arbeidet med arealdelen. Kommunens målsetninger for anleggsutviklingen må oversettes til arealbehov som avsettes i kommuneplanen.
2. At befolkningen kan være idrettsaktive i eget nærmiljø bygger opp under klimamålene som ligger til grunn for planen. En norm for idrettsanleggsdekning bør utvikles for å sikre befolkningen kortreist idrett. Idrettsanlegg må behandles som en viktig faktor for å oppnå mål om nabolagskvalitet, stedsidentitet og gode rammer for barn og unges oppvekst.
3. En stor andel av dagens idrettsanlegg i Oslo er regulert med arealformål grønnstruktur, og det er varslet en gjennomgang av planstatus for idrettsanlegg. Planprogrammet må sikre at idrettens bruk og utviklingsmuligheter i disse områdene ikke begrenses som konsekvens av planarbeidet.
4. Idretten har en naturlig plass i marka, og tilrettelegging for idrett må tillates innenfor rammen av Markaloven. Idrettens interesser i marka ivaretas av formålsparagrafen i loven, noe som også må legges inn som premiss i kommunens politikk.
5. Oslo Idrettskrets støtter en regulering av vannflaten på fjorden, og mener at det må avsettes areal som gir roere, padlere, og seilere mulighet til å utøve sin aktivitet uten konflikt med andre.

Idretten i Oslo – stadig flere deltar i organisert idrett

Idretten i Oslo er en betydelig samfunnsaktør og en stor bidragsyter for det gode livet i byen. Undersøkelsen «Ung i Oslo 2018» (NOVA, 2018), viser at den organiserte idretten har en svært sterk posisjon blant barn og unge i byen, og at deltagelsen er økende. I barneidretten opp til 12 år deltar 9 av 10 Oslobarn i aktiviteter i regi av et idrettslag. I ungdomssegmentet, 13 – 19 år, deltar 4 av 10, mens over 75% av ungdommene er engasjert i idrettslagsaktivitet i løpet av ungdomstiden. I tillegg engasjeres hele familier i arbeidet rundt aktivitetene, som trenere, ledere, dugnadsarbeidere m.m.

Stort underskudd på idrettsanlegg i Oslo

Oslo kommunes behovsplan for idrett og friluftsliv (desember 2020) dokumenterer et stort underskudd på idrettsanlegg i byen. Planen viser at barn og unge i Oslo har vesentlig dårligere vilkår for å drive idrett på fritiden enn barn og unge i landet for øvrig. Når dagens underdekning slås sammen med behovet som følger av ventet befolkningsvekst er det en utfordrende oppgave for Oslo å gi et tilfredsstillende idrettstilbud for fremtiden.

Idrettens plass i kommunal planlegging

Oslo Idrettskrets har over lengre tid arbeidet for en konkret behandling av idrett som et samfunnsområde med planbehov. De senere årene har det heldigvis skjedd mye på dette området. Med behovsplanen for idrett og friluftsliv er den kommunale planleggingen for idrett på et langt bedre spor enn tidligere, og kommuneplanen som ble vedtatt i 2015 var langt tydeligere i omtalen av idrett og idrettsanleggenes betydning, sammenlignet med tidligere kommuneplaner. Bystyrets vedtak sikret også at områder regulert til idrettsanlegg ikke kan omreguleres uten krav til erstatningsarealer. Et viktig arbeid som gjenstår, er å legge arealbehovet som følger av behovsplanen inn i kommuneplanens arealdel.

Kortreist idrett og nabolagskvalitet

Idretten i Oslo deler planprogrammets ønske om å skape en sosialt bærekraftig by med plass til alle. Et godt idrettstilbud i lokalmiljøet er for mange barnefamilier en kvalitet som veier tungt i valg av bosted. Der man ønsker at barn og unge skal vokse opp, bør man sikre anlegg og områder for idrettslagsvirksomhet. Avstand og reisetid er en barriere for deltagelse i fritidsaktiviteter, og kortreist idrett er en forutsetning for at alle skal ha mulighet til å delta. Oslo Idrettskrets ber om at tilgang på idrettsanlegg (anleggsdekning) inngår i kvalitetskriteriene som skal utarbeides for å definere nabolagskvalitet.

Idrettsanleggenes reguleringsstatus - anlegg som del av grønnstruktur

En stor andel av byens idrettsanlegg innenfor byggesonen er angitt som grønnstruktur i gjeldende kommuneplan. Dette henger igjen fra tidligere plan- og bygningslov hvor idrettsanlegg sorterte under «grønt». Det angis i planprogrammet at kommunen i henhold til plan- og bygningsloven skal gjøre en gjennomgang av idrettsanleggene med sikte på å «gi dem arealformål som samsvarer med bruk og type anlegg».

I flere av de etablerte idrettsparkene i byen er det potensiale for bedre arealutnyttelse og utvidelse av anleggstilbudet. Gjennom arbeidet med arealplanen må det sikres rom for anleggsutvikling, og at etablert idrettsareal ikke «låses» som grønnstruktur.

Oslo idrettskrets mener at større deler av idrettsparkene må reguleres til idrett, slik at anleggsutvikling kan skje innenfor en ytre ramme. Alternativet er at et hvert prosjekt som berører «grønt» vil gi krav om erstatningsareal, noe som i praksis vil stoppe anleggsutvikling

da det viser seg svært vanskelig å finne erstatningsarealer. Idrettsanlegg bør gis samme beskyttelse i kommuneplanen som grøntstruktur, med krav om erstatningsarealer ved omregulering.

Idrett i marka

I forslaget til planprogram skrives at det at kommuneplanen er et viktig verktøy for å sikre og styrke Marka som areal for natur og rekreasjon, og at det skal utredes hva slags type tilrettelegging det kan legges opp til innenfor markalovens rammer. Oslo Idrettskrets støtter dette, og ønsker å understreke at tilrettelegging for idrett inngår i formålsparagrafen til Markaloven. *Formålet med loven er å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett.*

Idrettens plass i marka (loven) må legges til grunn når det skal utredes hva slags tilrettelegging markaloven gir rammer for. Oslo Idrettskrets mener det er fornuftig å gjøre plass til idrettsanlegg i randsonen til Marka. God tilrettelegging i områder som er godt egnet, vil spare andre områder for bruksbelastning som ikke er ønsket. En slik organisering er forebyggende med tanke på brukerkonflikter, og vil beskytte naturområder av særlig verdi. Idrettsparkene kan innpasses som buffer mellom bebyggelsen og skogen, og fungerer slik som viktige inngangsporter til Marka. Idrettsparkene på Haraløkka (Bøler), Sogn, Bjørndal, Skullerud og Ellingsrud er noen eksempler på dette.

Idrett på fjorden

Planprogrammet foreslår at det skal legges bedre til rette for en arealbruk der sikkerhet for alle brukere ivaretas. Det er aktuelt å differensiere arealformålene for sjøflaten ytterligere for å bevare naturmangfoldet og sikre at fjorden er trygg for friluftsmål.

Økt regulering av vannflaten på fjorden er også etterspurt fra idrettene som har fjorden som sin arena. Eksisterende idrettsområder på fjorden må ivaretas med prioritet i regulering. Ytterligere områder som prioriteres for opplæring og idrettsutøvelse av aktiviteter som roing, padling og seiling bør utredes.

Med vennlig hilsen

Sveinung Oftedal
Leder

Magne Brekke
Generalsekretær